

ЕКОЛОГИЧНИ СТОКИ И УСЛУГИ

1. Цел, същност и предназначение

Целта на статистическото изследване е да осигури информация за произведените стоки и услуги свързани с опазване на околната среда и управлението на природните ресурси. Дейностите по опазване на околната среда включват предотвратяване, намаляване, премахване на замърсяването в околната среда. Дейностите по управление на природните ресурсите (ресурсоспестяване) имат за цел да защитят запасите от природни ресурси от изчерпване. Сметките за екологичните стоки и услуги се съставят и отчитат в съответствие с Регламент (ЕС) № 691/2011 за европейските икономически сметки за околната среда (SEEA).

2. Обхват и източници на информацията

Екологичните стоки и услуги се отчитат посредством изчерпателно наблюдение, в чийто обхват са включени стопански субекти (фирми, организации, министерства, общински администрации и други), които са произвели екологични стоки или услуги за опазване и възстановяване на околната среда през съответната година. Включват се стопански субекти от всички икономически сектори съгласно Регламент (ЕС) № 2015/2174 съдържащ ориентиран списък на стоките и услугите за опазване на околната среда. За формиране на обхвата се използват данни от Министерство на земеделието, храните и горите (МЗХГ), Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) и други.

Изследването е годишно и се осъществява чрез статистически отчет „Екологични стоки и услуги“ на електронен или хартиен носител.

3. Дефиниции на показателите

Екологичните стоки и услуги се разделят на следните видове:

- **свързани стоки:** тези, които са произведени единствено с цел опазване на околната среда и пестене на природни ресурси
- **адаптирани стоки:** стоки, които са по-ресурсоефективни и по-малко замърсяващи околната среда от други еквивалентни стоки
- **специализирани технологии:** технически инсталации и оборудване, произведени за околната среда за измерване, контрол, опазване, неутрализиране на замърсяването
- **интегрирани технологии:** технически процеси и методи, използвани в производствените процеси, по-малко замърсяващи и ресурсоемки в сравнение с други подобни
- **услуги с екологична цел:** дейности свързани с предпазване от замърсяване на околната среда или ресурсоспестяване (събиране, третиране и рециклиране на отпадъци; отвеждане и пречистване на отпадни води, намаляване загубите на вода, пестене на енергия, административни дейности, обучение и други).

Тези стоки и услуги се разпределят в две основни групи:

- **Опазване на околната среда от замърсяване с направления:** опазване на въздуха; отпадъчни води; отпадъци; почви; шум и вибрации; биоразнообразие; защита от радиация; научно-изследователска дейност.
- **Управление на ресурсите с направления:** водни ресурси; гори; флора и фауна; производство на енергия от ВЕИ; подземни ресурси; минерали; научно-изследователска дейност.

България докладва данни на Евростат за сектора на екологичните стоки и услуги по следните показатели:

- произведената продукция, която се измерва в базисни цени
- добавена стойност представляваща разликата между стойността на произведената продукция и междинното потребление
- износ на стоки и услуги от резиденти към нерезиденти
- заети на пълен работен ден.

4. Използвани класификации и номенклатури

Съгласно Регламент (ЕС) № 691/2011 за европейските икономически сметки за съставянето на сметките за екологичните стоки и услуги се използват Класификация на дейностите за опазване на околната среда (Classification of environment protection activities - CEPA), Класификация на дейностите за управление на ресурсите (Classification of resource management activities – CReMA).

5. Срокове и начини за разпространение на резултатите от изследването

Срокът за разпространение на резултатите от статистическото изследване за екологичните стоки и услуги е посочен в Календара за представяне на резултатите от статистическите изследвания на НСИ. Данните се публикуват един път годишно – окончателни данни. Резултатите от изследването се публикуват на Интернет страницата на НСИ – www.nsi.bg.